

บุญเดือน 4 บุญประเพณีกลบธาตุ

วัดช้างเผือกและวัดทุ่งเสถียร ตำบลสะเตียง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2565

ประเพณีก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ ประเพณีอันทรงคุณค่าและเป็นอัตลักษณ์คนเพชรบูรณ์ วันที่ 31 มีนาคม 2565 วัดช้างเผือก วัดทุ่งเสถียร ตำบลในเมืองและตำบลสะเตียง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

การก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุของเมืองเพชรบูรณ์ เป็นประเพณีที่ไม่เหมือนการก่อเจดีย์ทรายที่ทำกันทั่ว ๆ ไป แต่เป็นการก่อเจดีย์ทรายที่มีการนำเอาอิฐของญาติผู้ล่วงลับไปแล้วมาร่วมพิธีโดยการฝังเข้าไปในกองทรายด้วย ทั้งนี้ มาจากคติความเชื่อที่ว่า ร่างกายคนเราประกอบด้วยธาตุทั้ง 4 อย่างสมดุลกัน แต่เมื่อตายไป ร่างกายถูกเอาไปเผา ทำให้ธาตุเกิดความไม่สมดุล วิญญาณจะไม่เป็นสุข

ฉะนั้น เมื่อถึงวันตรุษไทยคือวันแรม 14 ค่ำเดือน 4 ของทุกปี ญาติ ๆ จะนำอิฐมาทำบุญและให้สัมผัธาตุทั้ง 4 นั่นคือ ดิน คือกองทราย น้ำ คือน้ำอบน้ำหอม ลม คือการเปิดอิฐให้สัมผัสอากาศ ไฟ คือเทียนรูปที่นำมาจุดไหว้ ... โดยเชื่อว่า เมื่อทำแบบนี้แล้ว ธาตุจะกลับมาสู่ความสมดุลอีกครั้ง วิญญาณผู้ตายก็จะมีความสุข ซึ่งจะต้องทำเป็นเวลา 3 ปีติดต่อกันหลังจากเสียชีวิต

ประเพณีก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ จึงกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งการรำลึกถึงคุณงามความดี ความผูกพันต่อบรรพบุรุษและความกตัญญูต่อบุพการีผู้ล่วงลับไปแล้ว นอกจากนั้น ยังส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกันของสมาชิกในครอบครัวที่จะต้องกลับบ้านมาร่วมงานและแบ่งงานกันทำ ผู้ชายก็จะพากันไปขุด ขน และก่อทราย ส่วนผู้หญิงและเด็ก ๆ ก็จะช่วยกันประดับประดาเจดีย์ทราย ร่วมงานกันสนุกสนาน ผู้เฒ่าผู้แก่ก็จะคอยดูเรื่องพิธีกรรม

ประเพณีก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ

การก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุของเมืองเพชรบูรณ์ เป็นประเพณีที่ไม่เหมือนการก่อเจดีย์ทรายที่ทั่วกันทั่ว ๆ ไป แต่เป็นการก่อเจดีย์ทรายที่มีการนำเอาอัฐิของญาติผู้ล่วงลับไปแล้วมาร่วมพิธีโดยการฝังเข้าไปในกองทรายด้วย ทั้งนี้ มาจากคติความเชื่อที่ว่า ร่างกายคนเราประกอบด้วยธาตุทั้ง 4 อย่างสมดุลกัน แต่เมื่อตายไป ร่างกายถูกเอาไปเผา ทำให้ธาตุเกิดความไม่สมดุล วิญญาณจะไม่เป็นสุข ..

ฉะนั้น เมื่อถึงวันตรุษไทยคือวันแรม 14 ค่ำเดือน 4 ของทุกปี ญาติ ๆ จะนำอัฐิมาทำบุญและให้สัมผัธาตุทั้ง 4 นั่นคือ ดิน คือกองทราย น้ำ คือน้ำอบน้ำหอม ลม คือการเปิดอัฐิให้สัมผัสอากาศ ไฟ คือเทียนธูปที่นำมาจุดไหว้ ... โดยเชื่อว่า เมื่อทำแบบนี้แล้ว ธาตุจะกลับมาสู่ความสมดุลอีกครั้ง วิญญาณผู้ตายก็จะมีความสุข ซึ่งจะต้องทำเป็นเวลา 3 ปีติดต่อกันหลังจากเสียชีวิต

ประเพณีก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ จึงกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งการรำลึกถึงคุณงามความดี ความผูกพันต่อบรรพบุรุษและความกตัญญูต่อกตเวทิต่อบุพการีผู้ล่วงลับไปแล้ว นอกจากนั้น ยังส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกันของสมาชิกในครอบครัวที่จะต้องกลับบ้านมาร่วมงานและแบ่งงานกันทำ ผู้ชายก็จะพากันไปขุด ขน และก่อทราย ส่วนผู้หญิงและเด็ก ๆ ก็จะช่วยกันประดับประดาเจดีย์ทราย ร่วมงานกันสนุกสนาน ผู้เฒ่าผู้แก่ก็จะคอยดูเรื่องพิธีกรรม

ปัจจุบัน ประเพณีก่อเจดีย์ทรายกลบธาตุ ในเขตตำบลในเมือง ยังคงมีการทำกันอยู่ก็มีแต่เฉพาะที่บ้านสะเดียง คือที่วัดทุ่งสะเดียงและวัดช้างเผือก เท่านั้น ส่วนตามตำบลต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เช่น สะเดียง ป่าเลา บ้านโตก ขอนไพร นายม ก็ยังมีการปฏิบัติกันอยู่เช่นกัน

ผู้ให้ข้อมูล FB : ดร.วิศิษฐ์ โฆษิตานนท์